

BREITHIÚNAS NA CÚIRTE (an Mór-Dhlísheomra)

18 Aibreán 2023*

(Tarchur le haghaidh réamhrialú — Comhar breithiúnach in ábhair choiriúla — Barántas gabhála Eorpach — Cinneadh Réime 2002/584/CGB — Airteagal 1(3) — Airteagal 23(4) — Níosanna imeachta um thabhairt suas idir Ballstáit — Forais le haghaidh neamhfhorghníomhaithe — Airteagal 4(3) CAE — Oibleagáid maidir le comhar dílis — Forghníomhú an bharántais ghabhála Eorpaigh a chur ar fionraí — Airteagal 4 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh — Toirmeasc ar phionós atá mídhaonna nó táireach — Tinneas tromchúiseach, ainsealach agus a d'fhéadfadh a bheith gan leigheas — Baol damáiste tromchúiseach do shláinte a dhéanann difear don duine lena mbaineann an barántas gabhála Eorpach)

I gCás C-699/21,

Iarraidh ar réamhrialú de bhun Airteagal 267 CFAE, ón Corte costituzionale (an Chúirt Bhunreachtúil, an Iodáil), trí bhreith an 18 Samhain 2021, a fuarthas ag an gCúirt an 18 Samhain 2021, sna himeachtaí a bhaineann le forghníomhú barántas gabhála Eorpach a eisíodh ar

E. D. L.

idiragraí:

Uachtarán an Consiglio dei Ministri,

tugann AN CHÚIRT (an Mór-Dhlísheomra),

agus í comhdhéanta mar seo a leanas: K. Lenaerts, Uachtarán, L. Bay Larsen, Leas-Uachtarán, A. Prechal, K. Jürimäe (Rapóirtéir), C. Lycourgos, M. Safjan, L. S. Rossi agus D. Gratsias, Uachtaráin Dhlísheomraí, J.-C. Bonichot, I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Jääskinen, M. Gavalec, Z. Csehi agus O. Spineanu-Matei, Breithiúna,

Abhcóide Ginearálta: M. Campos Sánchez-Bordona,

Cláraitheoir: C. Di Bella, Riarthóir,

ag féachaint don nós imeachta i scríbhinn agus i dtaca le héisteacht an 27 Meán Fómhair 2022,

* Teanga an cháis: an Iodáilis.

tar éis breithniú a dhéanamh ar na barúlacha arna dtíolacadh thar ceann na bpáirtithe seo a leanas:

- E.D.L., ag N. Canestrini agus V. Manes, Avvocati,
- Rialtas na hIodáile, ag G. Palmieri, i gcáil Gníomhaire, le cúnamh ó S. Faraci, avvocato dello Stato,
- Rialtas na Cróite, ag G. Vidović Mesarek, i gcáil Gníomhaire,
- Rialtas na hÍsiltíre, ag M. K. Bulterman agus J. M. Hoogveld, i gcáil Gníomhairí,
- Rialtas na Polainne, ag B. Majczyna agus J. Sawicka, i gcáil Gníomhairí,
- Rialtas na Rómáine, ag E. Gane, O.-C. Ichim agus A. Wellman, i gcáil Gníomhairí,
- Rialtas na Fionlainne, ag M. Pere, i gcáil Gníomhaire,
- an Coimisiún Eorpach, ag S. Grünheid agus A. Spina, i gcáil Gníomhairí,

tar éis éisteacht leis an Tuairim ón Abhcóide Ginearálta ag éisteacht an 1 Nollaig 2022

an Breithiúnas seo a leanas:

Breithiúnas

- 1 Baineann an tarchur le haghaidh réamhrialú le léiriú Airteagal 1(3) de Chinneadh Réime 2002/584/CGB ón gComhairle an 13 Meitheamh 2002 maidir leis an mbarántas gabhála Eorpach agus na nósanna imeachta um thabhairt suas idir Ballstáit (IO 2002, L 190, lch. 1), arna leasú le Cinneadh Réime 2009/299/CGB ón gComhairle an 26 Feabhra 2009 (IO 2009, L 81, lch. 24) ("Cinneadh Réime 2002/584"), arna léamh i bhfianaise Airteagail 3, 4 agus 35 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh ("an Chairt").
- 2 Rinneadh an iarraidh seo i ndáil le forghníomhú barántas gabhála Eorpach san Iodáil, arna eisiúint ag an Općinski sud u Zadru (Cúirt Dhúiche Zadar, an Chróit) chun críocha imeachtaí coiriúla a fhorghníomhú i gcoinne E.D.L.

An dlí lena mbaineann

Dlí an Aontais Eorpaigh

- 3 Foráiltear in aithrisí 6 agus 12 de Chinneadh Réime 2002/584 mar a leanas:

“(6) Is é an barántas gabhála Eorpach dá bhforáiltear sa Chinneadh Réime seo an chéad léiriú nithiúil, i réimse an dlí choiriúil, ar phrionsabal an aitheantais fhrithpháirtigh ar chuir an Chomhairle Eorpach síos air mar ‘bhunchloch’ an chomhair bhreithiúnaigh.

[...]

(12) Leis an gCinneadh Réime seo, urramaítear na cearta bunúsacha agus na prionsabail a aithnítear in Airteagal 6 [CAE] agus a léirítear sa [Chairt] [...], go háirithe i gCaibidil VI de. [...]

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

4 Foráiltear le hAirteagal 1 den Chinneadh Réime seo, dar teideal “Sainmhíniú ar an mbarántas gabhála Eorpach agus an oibleagáid é a fhorghníomhú” mar a leanas:

“1. Is cinneadh breithiúnach é an barántas gabhála Eorpach arna eisiúint ag Ballstát chun duine a lorgaítear le haghaidh imeachtaí coiriúla nó chun pianbhreith choimeádta nó beart slándála a fhorghníomhú a ghabháil agus a thabhairt suas ag Ballstát eile.

2. Déanfaidh na Ballstáit aon bharántas gabhála Eorpach a fhorghníomhú, ar bhonn phrionsabal an aitheantais fhrithpháirtigh agus i gcomhréir le forálacha an Chinnidh Réime seo.

3. Ní féidir d’éifeacht a bheith ag an gCinneadh Réime seo an oibleagáid maidir le cearta bunúsacha agus prionsabail bhunúsacha dlí a urramú mar atá cumhdaithe in Airteagal 6 [CAE] a mhodhnú.”

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

5 Leagtar amach in Airteagal 3 den chinneadh réime sin na forais le haghaidh neamhfhorghníomhú éigeantach barántas gabhála Eorpach. Liostaítear na forais le haghaidh neamhfhorghníomhú roghnach in Airteagal 4 agus in Airteagal 4a den Chinneadh Réime céanna.

6 De réir Airteagal 23 de Chinneadh Réime 2002/584, dar teideal “Teorainneacha ama maidir le tabhairt suas an duine”:

“1. Déanfar an duine iarrtha a thabhairt suas a luaithe is féidir ar dháta arna chomhaontú idir na húdaráis lena mbaineann.

2. Tabharfar suas é tréimhse nach faide ná 10 lá i ndiaidh an chinnidh dheiridh maidir le forghníomhú an bharántais ghabhála Eorpaigh.

3. Más rud é go bhfuil sé dodhéanta an duine iarrtha a thabhairt suas, laistigh den tréimhse dá bhforáiltear i mír 2, de bhua cáis *force majeure* i gceann amháin nó i gceann eile de na Ballstáit rachaidh an t-údarás breithiúnach forghníomhaitheach agus an t-údarás breithiúnach eisiúna i dteagmháil le chéile láithreach agus comhaontóidh siad dáta nua don tabhairt suas. Sa chás seo, tarlaíonn an t-aistriú laistigh de dheich lá ón dáta comhaontaithe nua.

4. Féadfar tabhairt suas a chur ar fionraí go sealadach ar chúiseanna tromchúiseacha daonnúla, mar shampla nuair a bhíonn cúiseanna bailí ann chun a chreidiúint go gcuirfeadh sé beatha nó sláinte an duine iarrtha i mbaol go follasach. Déanfar an barántas gabhála Eorpach a fhorghníomhú a luaithe a bhíonn deireadh leis na cúiseanna sin. Cuirfidh an t-údarás breithiúnach forghníomhaitheach an t-údarás breithiúnach eisiúna ar an eolas láithreach agus comhaontóidh siad dáta nua don tabhairt suas. Sa chás seo, tarlaíonn an t-aistriú laistigh de dheich lá ón dáta comhaontaithe nua.

5. Ar dhul in éag do na tréimhsí dá dtagraítear i míreanna 2 go 4, má tá an duine fós faoi choinneáil, scaoilfear saor é nó í.”

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

Dlí na hIodáile

- 7 Foráiltear mar seo a leanas in Airteagal 1(1), de legge n. 69 – Disposizioni per conformare il diritto interno alla decisione quadro 2002/584/GAI del Consiglio, del 13 giugno 2002, relativa al mandato d’arresto europeo e alle procedure di consegna tra Stati membri (Dlí Uimh. 69 lena leagtar síos forálacha chun an dlí náisiúnta a chur ar chomhréir le Cinneadh Réime 2002/584/CGB ón gComhairle an 13 Meitheamh 2002 maidir leis an mbarántas gabhála Eorpach agus na nósanna imeachta um thabhairt suas idir Ballstáit), an 22 Aibreán 2005 (GURI Uimh. 98 an 29 Aibreán 2005, lch. 6), sa leagan is infheidhme maidir le fíorais na díospóide sna príomhimeachtaí (“Dlí Uimh. 69/2005”):

“Déanfar forálacha [Chinnidh Réime 2002/584] maidir leis an mbarántas gabhála Eorpach agus na nósanna imeachta um thabhairt suas idir Ballstáit a thrasú sa dlí náisiúnta, a mhéid nach bhfuil na forálacha sin ar neamhréir le prionsabail uachtaracha an oird bhunreachtúil a bhaineann le cearta bunúsacha, saoirsí bunúsacha agus an ceart chun triail chóir a fháil.”

Na príomhimeachtaí agus an cheist arna tarchur le haghaidh réamhrialú

- 8 An 9 Meán Fómhair 2019, d’eisigh an Općinski sud u Zadru (Cúirt Dhúiche Zadar) barántas gabhála Eorpach ar E.D.L., a bhfuil cónaí air san Iodáil, chun críocha ionchúisimh choiriúil sa Chróit. Tá sé faoi dhrochamhras go ndearna sé cion drugaí támhshuanacha a shealbhú le linn 2014 ar chríoch na Cróite chun críocha dáilte agus díola.
- 9 Is é Corte d’appello di Milano (an Chúirt Achomhairc, Milano, an Iodáil) an t-údarás breithiúnach atá inniúil chun an barántas gabhála Eorpach sin a fhorghníomhú. Os comhair na cúirte sin, thug E.D.L. roinnt doiciméid leighis ar aird lenar fianáidh gurb ann do neamhoird shíciatracha shuntasacha. Ar bhonn na ndoiciméad seo, chuir an Corte d’appello di Milano (Cúirt Achomhairc Milano) E.D.L. ar aghaidh chun dul faoi mheasúnú síciatrach.
- 10 Léirigh an saineolas seo, i measc rudaí eile, go raibh neamhord síceach ann a éilíonn leanúint le cóireáil drugaí agus síciteiripeach chun eipeasóid dhóchúil de dhíchúiteamh síceach a sheachaint. Leag an saineolas sin béim freisin ar bhaol suntasach féinmharaíthe i gcás téarma príosúnachta. Chinn sí, i bhfianaise an ghá atá le leanúint lena chóir leighis teiripí, go mbeadh E.D.L. ina dhuine aonair mí-oiriúnach do shaol an phríosúin.
- 11 Ar bhonn an tsaineolais chéanna, mheas an Corte d’appello di Milano (Cúirt Achomhairc Milano), ar an gcéad dul síos, go gcuirfeadh forghníomhú an bharántais ghabhála Eorpaigh isteach ar chóireáil E.D.L. agus go dtiocfadh meath ar a shláinte i gcoitinne, a bhféadfadh a iarmhairtí a bheith eisceachtúil tromchúiseach, nó baol cruthaithe féinmharaíthe fiú. Ar an dara dul síos, chinn an chúirt sin nach bhforáiltear le forálacha ábhartha Dhlí Uimh. 69/2005 go bhféadfadh cúiseanna sláinte den chineál sin a bheith ina bhforas chun tabhairt suas a dhiúltú in imeachtaí chun barántas gabhála Eorpach a fhorghníomhú.

- 12 Ba sa chomhthéacs sin a d'iarr sí, le hordú an 17 Meán Fómhair 2020, ar Corte costituzionale (an Chúirt Bhunreachtúil, an Iodáil), arb í an chúirt a rinne an tarchur í sa chás seo, faoi bhunreachtúlacht na bhforálacha seo.
- 13 Cuireann an chúirt a rinne an tarchur béim air, i ndáil leis sin, go mbaineann na ceistanna atá iarrtha uirthi rialú a dhéanamh orthu ní hamháin le comhoiriúnacht na bhforálacha sin le Bunreacht na hIodáile, ach freisin leis an léiriú ar dhlí an Aontais a chuireann siad chun feidhme. Mar sin féin, cosúil le Dlí Uimh. 69/2005, ní áirítear in Airteagail 3, 4 agus 4a de Chinneadh Réime 2002/584, i measc na bhforas do neamhfhorghníomhú éigeantach nó roghnach barántais gabhála Eorpaigh, go bhféadfadh baol tromchúiseach a bheith ann do shláinte an duine lena mbaineann mar thoradh ar thabhairt suas mar gheall ar ghalair ainsealacha a d'fhéadfadh a bheith ar feadh tréimhse éiginnte.
- 14 Ar an ábhar sin, measann an chúirt a rinne an tarchur an bhféadfaí an baol damáiste do shláinte an duine iarrtha a leigheas go leordhóthanach tríd an tabhairt suas a chur ar fionraí ar de bhun Airteagal 23(4) den Chinneadh Réime 2002/584. Sonraíonn sí, áfach, nach cosúil di go bhfuil an réiteach seo oiriúnach do ghalair ainsealacha ar feadh tréimhse éiginnte, cosúil leo siúd dá bhfulaingíonn E.D.L.
- 15 Ina theannta sin, meabhraíonn an chúirt a rinne an tarchur maidir leis an bprionsabal nach féidir, le Cinneadh Réime 2002/584, mar a thrasuigh na Ballstáit é, athrú a dhéanamh ar an oibleagáid cearta bunúsacha a urramú, mar a chumhdaítear in Airteagal 6 CAE í, in aithris 12 agus in Airteagal 1(3) den chinneadh réime sin.
- 16 Is ann dó go beacht chun a sheachaint go ndéanfaí sáruithe ar chearta bunúsacha an duine iarrtha dár shainmhíniú an Chúirt le chur chun feidhme Chinneadh Réime 2002/584, mar aon leis na forais neamh-fhorghníomhaithe dá bhforáiltear sa chinneadh réime sin, ar creat athbhreithnithe é atá dírithe ar na ceanglais maidir le haitheantas frithpháirteach agus forghníomhú cinntí breithiúnacha in ábhair choiriúla a thabhairt le chéile le hurramú na gceart bunúsach sin a urramú.
- 17 Is amhlaidh a bheadh, de réir chásdlí na Cúirte, nuair a chuireann forghníomhú barántas gabhála Eorpach an duine iarrtha i mbaol coinníollacha coinneála atá mídhonna agus táireach a fhulaingt sa Bhallstát eisiúna mar gheall ar easnaimh shistéamacha agus ghinearálaithe nó a dhéanann difear do ghrúpaí áirithe daoine nó d'ionaid choinneála, nó atá i mbaol a bheith faoi réir imeachtaí nach n-urramaítear na ráthaíochtaí a leagtar amach in Airteagal 47 den Chairt iontu, mar gheall ar easnaimh shistéamacha agus ghinearálaithe maidir le neamhspleáchas bhreithiúna an Bhallstáit eisiúna.
- 18 Tugann an chúirt a rinne an tarchur dá haire, áfach, nach mbaineann an cásdlí sin ach le cásanna ina bhfuil baol ann go sárófar cearta bunúsacha an duine iarrtha a bhaineann le heasnaimh shistéamacha agus ghinearálaithe sa Bhallstát eisiúna, nó le cásanna a bhaineann le grúpaí áirithe daoine nó le hionaid choinneála iomlána. Baineann na ceistanna a cuireadh os a chomhair, áfach, le cás difriúil, is é sin an cás ina bhfuil an duine a n-iarrtar é a thabhairt suas ag fulaingt ó ghalair thromchúiseacha de chineál ainsealach, d'fhad éiginnte, agus ar dóigh dóibh dul in olcas go suntasach i gcás tabhairt suas, go háirithe dá gcinnfeadh an Ballstát eisiúna iad a choinneáil.
- 19 Dá bhrí sin, tá an chúirt sin ag fiafraí an gá na prionsabail a eascraíonn as an gcásdlí sin a leathnú, de réir analaí, chuig an staid sin. Is ábhar iontais é go háirithe an bhfuil oibleagáid ar an údarás breithiúnach forghníomhaitheach idirphlé a bhunú leis an údarás breithiúnach eisiúna, chomh

maith leis an bhféidearthacht, maidir leis an údarás breithiúnach forghníomhaitheach, deireadh a chur leis an nós imeachta um thabhairt suas i gcás nach féidir an baol go sárófaí cearta bunúsacha an duine iarrtha a chur as an áireamh laistigh de thréimhse réasúnta ama.

- 20 Faoi na coinníollacha seo, chinn an Corte costituzionale (an Chúirt Bhunreachtúil) bac a chur ar na himeachtaí agus an cheist seo a leanas a chur faoi bhráid na Cúirte le haghaidh réamhrialú:

“An bhfuil Airteagal 1(3) de [Chinneadh Réime 2002/584], arna léamh i bhfianaise Airteagail 3, 4 agus 35 den [Chairt], le léiriú mar Airteagal a chiallaíonn go bhfuil an t-údarás breithiúnach forghníomhaithe, nuair a mheasann sé go bhfuil an duine atá ag fulaingt ó ghalair thromchúiseacha, ainsealacha agus a d’fhéadfadh bheith gan leigheas, a d’fhéadfadh é a chur i mbaol damáiste tromchúiseach dá shláinte, a iarraidh ar an údarás breithiúnach faisnéis a eisiúint lena bhféadfar an baol sin a chur as an áireamh, agus tá sé riachtanach seachadadh a dhiúltú mura bhfaigheann sé na dearbhuithe sin laistigh de thréimhse réasúnta?”

An nós imeachta os comhair na Cúirte

- 21 D'iarr an chúirt a rinne an tarchur go gcuirfí an tarchur seo le haghaidh réamhrialú faoi réir an nós imeachta brostaithe dá bhforáiltear in Airteagal 105 de Rialacha Nós Imeachta na Cúirte.
- 22 Cé go n-admhaíonn sí nach bhfuil E.D.L. ina ábhar d’aon bheart maidir le cailleadh saoirse, áitíonn an chúirt sin go mbaineann an cheist a tharchuirtear le haghaidh réamhrialú le gnéithe bunúsacha d’fheidhmiú an bharántais ghabhála Eorpaigh. Ina theannta sin, d’fhéadfadh iarmhairtí ginearálta a bheith ag an gceist sin, ar na húdaráis a n-iarrtar orthu comhoibriú i gcomhthéacs imeachtaí a bhaineann le barántas gabhála Eorpach agus ar chearta na ndaoine lena mbaineann.
- 23 Foráiltear le hAirteagal 105(1) de na Rialacha Nós Imeachta go bhféadfaidh Uachtarán na Cúirte, ar iarratas ón gcúirt nó ón mbinse a rinne an tarchur nó, go heisceachtúil, uaidh féin, i gcás go n-éilíonn nádúr an cháis go ndéileálfar leis a luaithe agus is féidir, tar éis an Breitheamh is Rapóirtéir agus an tAbhcóide Ginearálta a éisteacht, a chinneadh go gcuirfear nós imeachta brostaithe i bhfeidhm maidir le tarchur le haghaidh réamhrialú de mhaolú ar fhorálacha na rialacha sin.
- 24 Tá sé tábhachtach a mheabhrú, i ndáil leis sin, gurb ionstraim nós imeachta é nós imeachta brostaithe den sórt sin a bheartaítear chun freagairt do phráinn urghnách (breithiúnas an 21 Nollaig 2021, *Randstad Italia*, C-497/20, EU:C:2021:1037, mír 37 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 25 Sa chás seo, chinn Uachtarán na Cúirte, an 20 Nollaig 2021, tar éis an Breitheamh is Rapóirtéir agus an tAbhcóide Ginearálta a éisteacht, diúltú don iarraidh dá dtagraítear i mír 21 den bhreithiúnas seo.
- 26 Go bunúsach, más rud é go mbaineann an cás le gné amháin nó níos mó atá sár-riachtanach d’fheidhmiú an bharántais ghabhála Eorpaigh, ní hionann é sin agus cúis lena mbunaítear práinn urghnách, atá riachtanach chun údar a thabhairt do bhrostú an cháis sin. Is ionann an scéal don fhíoras go bhféadfadh na ceistanna a cuireadh difear a dhéanamh do líon mór daoine nó imthosca dlí (féach, chuige sin, breithiúnas an 21 Nollaig 2021, *Randstad Italia*, C-497/20, EU:C:2021:1037, mír 39).

- 27 É sin ráite, ag féachaint do chineál agus do thábhacht na ceiste arna tarchur, chinn Uachtarán na Cúirte déileáil leis an gcás seo faoin nós imeachta brostaithe, i gcomhréir le hAirteagal 53(3) de na Rialacha Nós Imeachta.

An cheist le haghaidh réamhrialú

- 28 Trína ceist, fiafraíonn an chúirt a rinne an tarchur go bunúsach an gá Airteagal 1(3) de Chinneadh Réime 2002/584, arna léamh i bhfianaise Airteagail 3, 4 agus 35 den Chairt, a léiriú sa chaoi gurb éard is brí leis ná má mheasann an t-údarás breithiúnach forghníomhaitheach a chaithfidh cinneadh a dhéanamh maidir le tabhairt suas duine, le linn forghníomhú barántas gabhála Eorpach, a fhulaingíonn le galair thromchúiseacha ainsealacha agus a d'fhéadfadh a bheith gan leigheas, go bhféadfadh an tabhairt suas sin é a chur i mbaol díobháil thromchúiseach dá shláinte, nach mór dó faisnéis a iarraidh ar an údarás breithiúnach eisiúna lenar féidir go gcuirfí baol dá leithéid sin as an áireamh, agus nach mór dó diúltú don tabhairt suas i gcás nach bhfaigheann sé an dearbhú is gá chun an baol sin a chur as an áireamh, laistigh de thréimhse réasúnta
- 29 Mar phointe tosaigh, ba cheart a chur in iúl, fiú amháin más rud é, ó thaobh foirmiúlachta de, gur chloí ceist na cúirte a rinne an tarchur a ceist, maidir le Cinneadh Réime 2002/584, le léiriú Airteagal 1(3) amháin, den Chinneadh sin, ní chuireann imthosca den sórt sin bac, áfach, ar an gCúirt na heilimintí go léir de léiriú ar dhlí an Aontais Eorpaigh a sholáthar di a d'fhéadfadh a bheith úsáideach do bhreithiúnas an cháis atá os a comhair, cibé acu an ndearna an chúirt tagairt di i bhfoclaíocht a ceiste (féach, chuige sin, breithiúnais an 12 Nollaig 1990, *SARPP*, C-241/89, EU:C:1990:459, mír 8, agus an 5 Meitheamh 2018, *Coman agus páirtithe eile*, C-673/16, EU:C:2018:385, mír 22).
- 30 Tar éis an soiléiriú tosaigh sin a dhéanamh, tá sé tábhachtach a mheabhrú go bhfuil, i ndlí an Aontais, buntábhacht ag baint le prionsabal na muiníne frithpháirtí idir na Ballstáit agus prionsabal an aitheantais fhrithpháirtigh, atá bunaithe ar mhuinín fhrithpháirteach idir na Ballstáit, i ndlí an Aontais, i.e. toisc go gceadaíonn siad limistéar gan teorainneacha inmheánacha a chruthú agus a chothabháil. Go sonrach, ceanglaítear le prionsabal na muiníne frithpháirtí, go háirithe maidir leis an limistéar saoirse, slándála agus ceartais, go nglacfaidh gach ceann de na Stáit sin leis, ach amháin i gcúinsí eisceachtúla, go n-urramaíonn na Ballstáit eile go léir dlí an Aontais agus na cearta bunúsacha a aithnítear leis an dlí seo, go háirithe (breithiúnais an 22 Feabhra 2022, *Openbaar Ministerie (Cúirt arna bunú le dlí an Bhallstáit eisiúna)*, C-562/21 PPU agus C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, mír 40, chomh maith leis an 31 Eanáir 2023, *Puig Gordi agus páirtithe eile.*, C-158/21, EU:C:2023:57, mír 93).
- 31 Dá bhrí sin, agus dlí an Aontais á chur chun feidhme acu, ceanglaítear ar na Ballstáit, de bhua an dlí sin, glacadh leis an toimhde go n-urramaítear cearta bunúsacha sna Ballstáit eile, ionas nach féidir leo, ní hamháin leibhéal níos airde cosanta náisiúnta do chearta bunúsacha a éileamh ar Bhallstát eile ná an leibhéal a ráthaítear le dlí an Aontais, ach freisin, seachas i gcásanna eisceachtúla, chun a fhíorú an bhfuil, i gcás sonrach, an Ballstát eile sin ag tabhairt urraime go hiarbhír, i gcás sonrach, do na cearta bunúsacha a ráthaíonn an tAontas Eorpach (Tuairim 2/13) (Aontachas an Aontais Eorpaigh le ECHR), an 18 Nollaig 2014, EU:C:2014:2454, mír 192, agus breithiúnas an 31 Eanáir 2023, *Puig Gordi agus páirtithe eile.*, C-158/21, EU:C:2023:57, mír 94).
- 32 Sa chomhthéacs sin, is é atá mar aidhm le Cinneadh Réime 2002/584 ná, trí chóras simplithe agus éifeachtach a bhunú, daoine ciontaithe nó daoine atá faoi dhrochamhras go bhfuil sárú ar an dlí coiriúil déanta acu a thabhairt suas, comhar breithiúnach a éascú agus a bhrostú d'fhonn cuidiú

le baint amach an chuspóra go ndéanfaí limistéar saoirse, slándála agus den Aontas Eorpach, arna bhunú ar an ardleibhéal muiníne nach mór a bheith ann idir na Ballstáit (breithiúnas an 26 Meán Fómhair 2021, *Openbaar Ministerie (Cúirt arna bunú le dlí an Bhallstáit eisiúna)*, C-428/21 PPU agus C-429/21 PPU, EU:C:2022:100, mír 42 agus an cásdlí dá dtagraítear).

- 33 Déantar prionsabal an aitheantais fhrithpháirtigh, arb é, de réir aithris 6 den chinneadh réime sin, “bunchloch” an chomhair bhreithiúnaigh in ábhair choiriúla, a léiriú in Airteagal 1(2) den chinneadh réime sin, lena gcumhdaítear an riail gur cheart do na Ballstáit aon bharántas gabhála Eorpach a fhorghníomhú ar bhonn an phrionsabail seo agus i gcomhréir le forálacha an chinnidh réime chéanna (breithiúnas an 22 Feabhra 2022, *Openbaar Ministerie (Cúirt arna bunú le dlí an Bhallstáit eisiúna)*, C-562/21 PPU agus C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, mír 43 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 34 Dá bhrí sin, ar dtús, ní fhéadfaidh na húdaráis bhreithiúnacha fhorghníomhaitheacha diúltú barántas gabhála Eorpach a fhorghníomhú ach amháin ar fhorais a eascraíonn as Cinneadh Réime 2002/584, arna léiriú ag an gCúirt (féach, chuige sin, breithiúnas an 31 Eanáir 2023, *Puig Gordi agus páirtithe eile.*, C-158/21, EU:C:2023:57, míreanna 69 go 73). Ar an taobh eile, cé gurb ionann forghníomhú an bharántais ghabhála Eorpaigh agus an prionsabal, glactar le diúltú forghníomhaithe mar eisceacht nach mór a bheith ina ábhar do léiriú docht (breithiúnas an 22 Feabhra 2022, *Openbaar Ministerie (Cúirt arna bunú le dlí an Bhallstáit eisiúna)*, C-562/21 PPU agus C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, mír 44 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 35 Ní fhoráiltear leis an gcinneadh réime seo, áfach, go bhféadfaidh na húdaráis bhreithiúnacha fhorghníomhaitheacha diúltú barántas gabhála Eorpach a fhorghníomhú ar an bhforas amháin go bhfuil an duine is ábhar do bharántas gabhála den sórt sin ag fulaingt ó ghalair thromchúiseacha, ainsealacha agus a d’fhéadfadh a bheith gan leigheas. Ag féachaint do phrionsabal na muiníne frithpháirtí atá mar bhunús leis an limistéar saoirse, slándála agus ceartais, tá toimhde ann go deimhin gur leor an cúram agus an chóireáil a thairgtear sna Ballstáit chun na galair sin a bhainistiú, go háirithe (féach, de réir analaí, breithiúnas an 16 Feabhra 2017, *C. K. agus páirtithe eile*, C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, mír 70), cibé acu i suíomh príosúin nó i gcomhthéacs socruithe eile chun an duine sin a choinneáil faoi réir ag údaráis bhreithiúnacha an Bhallstáit eisiúna.
- 36 Mar sin féin, is léir ó Airteagal 23(4) de Chinneadh Réime 2002/584, i gcúinsí eisceachtúla, a bhaineann go háirithe le contúirt shoiléir do shaol nó do shláinte an duine iarrtha, go bhféadfaí an tabhairt suas a chur ar fionraí go sealadach.
- 37 Dá bhrí sin, tá an t-údarás breithiúnach forghníomhaitheach údaraithe chun tabhairt suas an duine iarrtha a chur ar fionraí go sealadach, ar choinníoll go bhfuil cúiseanna tromchúiseacha ann chun a chreidiúint, ar bhonn gnéithe oibiachtúla, amhail fianuithe leighis nó tuarascálacha saineolais, gur léir go gcuirfeadh forghníomhú an bharántais ghabhála sláinte an duine sin i mbaol, mar shampla, mar gheall ar bhreiteacht nó ar bhreiteacht shealadach an duine sin roimh dháta sceidealta a thabhairt suas.
- 38 Dá bhrí sin, ní mór an lánrogha seo a fheidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 4 den Chairt, lena dtoirmisctear, go háirithe, pionós mídhaonna agus táireach, toirmeasc den sórt sin a bheith iomlán, a mhéid a bhfuil dlúthbhaint aige leis an urraim do dhínit an duine dá dtagraítear in Airteagal 1 den Chairt (féach, chuige sin, breithiúnais an 5 Aibreán 2016, *Aranyosi et Căldăraru*,

C-404/15 agus C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, mír 85, chomh maith leis an 22 Samhain 2022, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Díbirt – Cannabas Teiripeach)*, C-69/21, EU:C:2022:913, mír 57).

- 39 I ndáil leis sin, ní féidir a chur as an áireamh go bhféadfadh fíorbhaol a bheith ag baint le tabhairt suas duine a bhfuil tinneas tromchúiseach air go gcaithfí go mhídhaonna nó go táireach leis, de réir bhrí Airteagal 4 den Chairt, mar gheall ar, nó, in imthosca áirithe, go neamhspleách ar, leibhéal chaighdeán an chúraim atá ar fáil sa Bhallstát eisiúna (féach, de réir analaí, breithiúnas an 16 Feabhra 2017, *C. K. agus páirtithe eile*, C-578/16 PPU, EU: C.:2017:127, mír 73).
- 40 Chun teacht faoin bhforáil seo, ní mór mar sin féin go sroichfeadh an pionós íosmhéid déine a sháraíonn an leibhéal fulaingthe dosheachanta is gné dhílis de choinneáil (féach, chuige sin, breithiúnas an 25 Iúil 2018, *Generalstaatsanwaltschaft (Coinníollacha coinneála san Ungáir)*, C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, mír 90).
- 41 Is amhlaidh a bheadh an cás maidir le duine atá fíorthinn a thabhairt suas a bhfuil garbhaol báis ann dó nó forais thromchúiseacha chun a chreidiúint, cé nach bhfuil garbhaol báis i gceist leis, go mbeadh air, in imthosca an cháis, dul i ngleic le baol iarbhrí go mbeadh sé faoi mheath tromchúiseach, tapa agus gan leigheas ar a shláinte nó laghdú suntasach ar a ionchas saoil (féach, chuige sin, breithiúnas an 22 Samhain 2022, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Díbirt – Cannabas Teiripeach)*, C-69/21, EU:C:2022:913, míreanna 63 agus 66).
- 42 Dá bhrí sin, i gcás ina bhfuil forais shubstaintiúla ag an údarás breithiúnach forghníomhaitheach, i bhfianaise na fianaise oibiachtúla atá ar fáil dó, lena chreidiúint go ndéanfaidh tabhairt suas an duine iarrtha, a bhfuil tinneas tromchúiseach air, é a nochtaidh do bhaol iarbhrí go dtiocfadh laghdú suntasach ar a ionchas saoil nó go dtiocfadh meath tapa, suntasach agus gan leigheas ar staid a shláinte, ceanglaítear ar an údarás sin, i gcomhréir le hAirteagal 4 den Chairt, an chumhacht dá bhforáiltear in Airteagal 23(4) de Chinneadh Réime 2002/584 a fheidhmiú, trí chinneadh a dhéanamh an tabhairt suas a chur ar fionraí.
- 43 I dtaca leis sin, ba cheart a chur leis nach mór an cinneadh réime seo, go háirithe Airteagal 23(4) de, a léiriú ar shlí nach gcuirtear éifeachtacht an chórais um chomhar breithiúnach idir na Ballstáit in amhras leis, a bhfuil an barántas gabhála Eorpach, mar a fhoráiltear ag reachtóir an Aontais, ar cheann de na gnéithe sár-riachtanacha de (bhreithiúnas an 22 Feabhra 2022, *Openbaar Ministerie (Cúirt arna bunú le dlí an Bhallstáit eisiúna)*, C-428/21 PPU agus C-429/21 PPU, EU:C:2022:100, mír 47 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 44 Ní mór gurb amhlaidh seo níos mó ná riamh ós rud é go bhfuil sé mar aidhm le sásra an bharántais ghabhála Eorpaigh freisin comhrac i gcoinne saoirse ó phionós don duine iarrtha atá i gcríoch seachas an chríoch ina bhfuil drochamhras ann go ndearna sé sárú (féach, chuige sin, breithiúnas an 17 Nollaig 2020, *Openbaar Ministerie (Neamhspleáchas an údaráis bhreithiúnaigh eisiúna)*, C-354/20 PPU agus C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, mír 62).
- 45 Sin an fáth gur rialaigh an Chúirt, chun a áirithiú, go háirithe, nach mbainfear an bonn d'fheidhmiú an bharántais ghabhála Eorpaigh, nach mór don oibleagáid maidir le comhar dílis, a chumhdaítear sa chéad fhomhír d'Airteagal 4(3) CAE, a bheith chun cinn san idirphlé idir na húdaráis bhreithiúnacha forghníomhaithe agus eisiúna. Leanann sé ó phrionsabal an chomhair dhílis, go háirithe, go dtugann na Ballstáit urraim dá chéile agus go gcabhraíonn siad lena chéile i

gcomhlíonadh na gcúraimí a eascraíonn as na Conarthaí (breithiúnas an 22 Feabhra 2022, *Openbaar Ministerie (Cúirt arna bunú le dlí an Bhallstáit eisiúna)*, C-562/21 PPU agus C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, mír 48 agus an cásdlí dá dtagraítear).

- 46 Dá bhrí sin, ní mór do na húdaráis bhreithiúnacha eisiúna agus fhorghníomhaitheacha, chun comhar éifeachtach in ábhair choiriúla a áirithiú, úsáid iomlán a bhaint as na hionstraimí dá bhforáiltear i gCinneadh Réime 2002/584 chun muinín fhrithpháirteach a chur chun cinn mar bhun ag an gcomhair sin (féach, chuige seo, breithiúnas an 22 Feabhra 2022, *Openbaar Ministerie (Cúirt arna bunú le dlí an Bhallstáit eisiúna)*, C-562/21 PPU agus C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, mír 49 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 47 Dá bhrí sin, sa chás dá dtagraítear i mír 42 den bhreithiúnas seo, i gcás ina gcinnfidh an t-údarás breithiúnach forghníomhaitheach, go heisceachtúil, tabhairt suas an duine lena mbaineann a chur ar fionraí go sealadach ar bhonn Airteagal 23(4), de Chinneadh Réime 2002/584, arna léamh i gcomhar le hAirteagal 4 den Chairt, ní mór dó a iarraidh ar an údarás breithiúnach eisiúna an fhaisnéis go léir is gá a sholáthar chun a áirithiú go ndéanfar na socruithe do na himeachtaí coiriúla is bun don bharántas gabhála Eorpach nó coinníollacha choinneáil fhéideartha an duine sin chun go bhféadfaí deireadh a chur leis an mbaol dá dtagraítear sa mhír sin (féach, de réir analaí, breithiúnas an 5 Aibreán 2016, *Aranyosi et Căldăraru*, C-404/15 agus C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, mír 95).
- 48 Má sholáthraíonn an t-údarás breithiúnach eisiúna na ráthaíochtaí sin, leanann sé as Airteagal 23(4) nach mór an barántas gabhála Eorpach a fhorghníomhú. I gcomhréir leis an bhforáil seo, cuireann an t-údarás breithiúnach forghníomhaitheach an t-údarás breithiúnach eisiúna ar an eolas láithreach agus aontaíonn sé dáta tabhairt suas nua leis.
- 49 Maidir leis seo, ní mór béim a leagan air nach gcuireann cineál ainsealach agus féideartha an ghalair atá eisceachtúil tromchúiseach dá bhfulaingíonn an duine iarrtha bac ar an údarás breithiúnach forghníomhaitheach, a chinn tabhairt suas an duine sin a chur ar fionraí, dearbhuithe a fháil ón mBallstát eisiúna go mbeidh an galair sin, sa Bhallstát sin, faoi réir cóireáil iomchuí nó cúram iomchuí, cibé acu i dtimpeallacht príosúin nó i gcomhthéacs socruithe malartacha chun an duine sin a choinneáil ar láimh d'údaráis bhreithiúnacha an Bhallstáit sin.
- 50 Ní féidir a chur as an áireamh, áfach, i gcúinsí eisceachtúla, maidir leis an bhfaisnéis arna soláthar ag an údarás breithiúnach eisiúna, chomh maith le haon fhaisnéis eile atá ar fáil don údarás breithiúnach forghníomhaitheach, go dtagann sé ar an tuairim, ar an gcéad dul síos, go bhfuil forais thromchúiseacha ann lena chreidiúint, i gcás tabhairt suas don Bhallstát eisiúna, go mbeidh an duine lena mbaineann i mbaol amhail a thuairiscítear i mír 42 den bhreithiúnas seo agus, ar an dara dul síos, nach féidir deireadh a chur leis an mbaol sin laistigh de thréimhse réasúnta.
- 51 Ar an gcéad dul síos, áfach, is eisceacht é Airteagal 23(4) de Chinneadh Réime 2002/584 ón oibleagáid atá ar an údarás breithiúnach forghníomhaitheach a áirithiú go dtabharfar suas an duine iarrtha a luaithe is féidir, mar atá in Airteagal 23(1) den chinneadh réime sin. Dá bhrí sin, bheadh sé i gcontráirtheacht le foclaíocht Airteagal 23(4) den chinneadh réime sin, ina dtagraítear do chineál “sealadach” fionraí an tabhairt suas, agus do chur chuige ginearálta an airteagail sin, go bhféadfaidh údarás breithiúnach forghníomhaitheach, d’fhonn a leithéid de bhaol a sheachaint, tabhairt suas duine iarrtha a chur siar ar feadh tréimhse mhaith ama, nó ar feadh tréimhse éiginnte fiú. Thairis sin, i gcás den sórt sin, d’fhéadfadh an duine iarrtha fanacht ar

feadh tréimhse éiginnte faoin mbarántas gabhála Eorpach arna eisiúint ina choinne agus faoi na bearta comhéigheacha arna nglacadh, i gcás inarb iomchuí, ag an mBallstát forghníomhaitheach, cé nach bhfuil aon seans dáiríre ann go dtabharfar suas an duine sin don Bhallstát eisiúna.

- 52 Ar an dara dul síos, i gcás cosúil leis an gceann a bhfuil cur síos air i mír 50 den bhreithiúnas seo, ní mór aird a thabhairt freisin ar Airteagal 1(3) de Chinneadh Réime 2002/584, faoinar dócha go gceadódh an baol go sárófar cearta bunúsacha don údarás breithiúnach forghníomhaitheach staonadh, go heisceachtúil agus tar éis scrúdú iomchuí, ó ghníomhú de bhun barántas gabhála Eorpach (féach, chuige seo, breithiúnas an 31 Eanáir 2023, *Puig Gordi agus páirtithe eile*, C-158/21, EU:C:2023:57, mír 72 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 53 I gcás den sórt sin, ní fhéadfaidh an t-údarás breithiúnach forghníomhaitheach, i gcomhréir le hAirteagal 1(3) de Chinneadh Réime 2002/584, arna léiriú i bhfianaise Airteagal 4 den Chairt, an barántas gabhála Eorpach a ghníomhú (féach, chuige seo, breithiúnais an 5 Aibreán 2016, *Aranyosi et Căldăraru*, C-404/15 agus C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, mír 104, agus, de réir analaí, an 1 Meitheamh 2016, *Bob-Dogi*, C. -241/15, EU:C:2016:385, mír 66).
- 54 Sna himthosca sin, is cosúil nach gá Airteagal 1(3) de Chinneadh Réime 2002/584 a léiriú i bhfianaise Airteagail 3 agus 35 den Chairt.
- 55 I bhfianaise na bhforas go léir roimhe seo, is é freagra na ceiste a cuireadh ná nach mór Airteagail 1(3) agus 23(4) de Chinneadh Réime 2002/584, arna léamh i bhfianaise Airteagal 4 den Chairt, a léiriú mar seo a leanas:
- i gcás ina bhfuil forais bhailí ann lena mheas gur dóigh go gcuirfeadh tabhairt suas duine iarrtha, de bhun forghníomhú barántais gabhála Eorpaigh, a shláinte i mbaol, féadfaidh an t-údarás breithiúnach forghníomhaitheach, ar bhonn eisceachtúil, an tabhairt suas sin a chur ar fionraí go sealadach;
 - i gcás ina measfaidh an t-údarás breithiúnach forghníomhaitheach cinneadh a dhéanamh ar thabhairt suas duine iarrtha, a bhfuil tinneas tromchúiseach air, a iarrtar de bhun forghníomhú barántas gabhála Eorpach, go bhfuil forais shuntasacha agus chruthaithe ann chun a chreidiúint go gcuirfeadh tabhairt suas an duine sin atá i mbaol iarbhir go dtiocfaidh laghdú suntasach ar a ionchas saoil nó go dtiocfadh meath tapa, suntasach agus gan leigheas ar staid a shláinte, ní mór dó an tabhairt suas sin a chur ar fionraí agus iarraidh ar an údarás breithiúnach eisiúna aon fhaisnéis a sholáthar a bhaineann leis na coinníollacha faoina mbeartaítear an duine sin a ionchúiseamh nó a choinneáil mar aon leis na féidearthachtaí atá ann na coinníollacha sin a chur in oiriúint do staid a shláinte chun baol dá leithéid a sheachaint;
 - más rud é, i bhfianaise na faisnéise arna soláthar ag an údarás breithiúnach eisiúna agus na faisnéise eile go léir atá ar fáil don údarás breithiúnach forghníomhaitheach, go ndealraíonn sé nach féidir an baol sin a sheachaint laistigh de thréimhse réasúnta, ní mór don údarás sin diúltú an barántas gabhála Eorpach a fhorghníomhú. Ar an taobh eile, más féidir an baol sin a sheachaint laistigh de thréimhse dá leithéid, ní mór dáta tabhairt suas nua a chomhaontú leis an údarás breithiúnach eisiúna.

Costais

- 56 Ós rud é, a mhéid a bhaineann sé leis na príomhpháirtithe sna príomhimeachtaí, go bhfuil na himeachtaí mar chéim sa chás os comhair na cúirte náisiúnta, baineann ceist na gcostas leis an gcúirt sin. Ní féidir na costais a thabhaítear le barúlacha a chur faoi bhráid na Cúirte, seachas costais na bpáirtithe sin, a aisíoc.

Ar na forais sin, rialaíonn an Chúirt (an Mór-Dhlísheomra) mar seo a leanas:

Maidir le hAirteagail 1(3) agus 23(4) de Chinneadh Réime 2002/584/CGB ón gComhairle an 13 Meitheamh 2002 maidir leis an mbarántas gabhála Eorpach agus na nósanna imeachta um thabhairt suas idir Ballstáit, arna leasú le Cinneadh Réime 2009/299/CGB ón gComhairle an 26 Feabhra 2009, arna léamh i bhfianaise Airteagal 4 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh (“an Chairt”),

ní mór a léiriú a dhéanamh mar seo a leanas:

- i gcás ina bhfuil forais bhailí ann lena mheas gur dóigh go gcuirfeadh tabhairt suas duine iarrtha, de bhun forghníomhú barántais gabhála Eorpaigh, a shláinte i mbaol, féadfaidh an t-údarás breithiúnach forghníomhaitheach, ar bhonn eisceachtúil, an tabhairt suas sin a chur ar fionraí go sealadach;**
- i gcás ina measfaidh an t-údarás breithiúnach forghníomhaitheach cinneadh a dhéanamh ar thabhairt suas duine iarrtha, a bhfuil tinneas tromchúiseach air, a iarrtar de bhun forghníomhú barántas gabhála Eorpach, go bhfuil forais shuntasacha agus chruthaithe ann chun a chreidiúint go gcuirfeadh tabhairt suas an duine sin atá i mbaol iarbhir go dtiocfaidh laghdú suntasach ar a ionchas saoil nó go dtiocfadh meath tapa, suntasach agus gan leigheas ar staid a shláinte, ní mór dó an tabhairt suas sin a chur ar fionraí agus iarraidh ar an údarás breithiúnach eisiúna aon fhaisnéis a sholáthar a bhaineann leis na coinníollacha faoina mbeartaítear an duine sin a ionchúiseamh nó a choinneáil mar aon leis na féidearthachtaí atá ann na coinníollacha sin a chur in oiriúint do staid a shláinte chun baol dá leithéid a sheachaint;**
- más rud é, i bhfianaise na faisnéise arna soláthar ag an údarás breithiúnach eisiúna agus na faisnéise eile go léir atá ar fáil don údarás breithiúnach forghníomhaitheach, go ndealraíonn sé nach féidir an baol sin a sheachaint laistigh de thréimhse réasúnta, ní mór don údarás sin diúltú an barántas gabhála Eorpach a fhorghníomhú. Ar an taobh eile, más féidir an baol sin a sheachaint laistigh de thréimhse dá leithéid, ní mór dáta tabhairt suas nua a chomhaontú leis an údarás breithiúnach eisiúna.**

Sínithe